

Úr Vági til Indiu at opna sjúkrahús

— *kommunulæknin í Vági, Ratnakant B. Patil, fer aftur til heimland sitt síðst í hesum mánaðinum*

Ratnakant B. Patil, lækni, hevur sagt starvið frá sær og fer hann, saman við konu og børnum, aftur til Indiu, eftir at hava verið kommunulækni í Vági í stívliga sjey ár. Vit hava spurt hann eitt sindur um, hvussu honum hevur dámað í Vági og um hvørjar ætlanir hansara eru, nú hann síðst í hesum mánaðinum fer aftur til Indiu.

— Tað var kanska heilt av tilvild, at eg nakrantíð kom hendarvegin — og í hvussu so er, var tað ongantíð ætlanin at vera her so leingi, sigur Patil og heldur fram:

— Eftir at hava lisið til lækna í Indiu og síðani arbeiði í Bombay í trý ár, fór eg til London at arbeiða og halda fram við serútbúgving mini í barna- og kvinnusjúkum. Tá vit høvdu verið har í umleið eitt ár, høvdu vit hug at fara til Ameriku eitt stutt skeið. Eg bað um upplýsingar hesum viðvíkjandi og harimillum kom eg fram á eina lýsing í einum læknablaði, har søkt var eftir kommunulækna til Vágs. Hvat Føroyar var, visti eg einki um og líka lítið, hvat Vágur var. Á ein ella annan hátt

fekk eg hug til at kanna hesi viðurskipti eitt sindur nærri og fekk eg rættiliga nágreiniligar upplýsingar um Føroyar. Kona mín og eg tosaðu aftur og fram um hetta og varð síðani avgjørt, at eg skuldi søkja um starvið. Starvið fekk eg og síðani varð gjørt greitt til Føroyaferðina. Tað var í november 1970, at kona mín og eg komu til Føroya, men dótturin, sum tá bert var 8 mánaða gomul, var eftir hjá vinfólki í Keypmannahavn. Tað var avgjørt ikki ætlanin at vera í Føroyum meir enn nakrar mánaðar, men tað sóu vit, beint sum vit vóru komin til Vágs, at hetta var nakað heilt annað og betur enn vit høvdu droymt um og tá vit høvdu verið her í einar fyra mánaðar, tóku vit dótturina heim.

Komu skjótt eftir málinum

Patil lækni og kona hansara komu skjótt eftir føroyska málinum.

— Hvussu var fyrstu tíðina at virka sum lækni og ikki duga málið?

— Sjálvandi var tað

ikkí altíð líka lætt, men eg hevði ein góðan skrivara, sum dugdi nakað av enskum. Hevði eg nógv um at vera ta tíðina — so hevði skrivari mín uppaftur meira at gera. Skuldi eg hava breið ella okkurt annað til húsið, so var eg noyddur at ringja eftir skrivaranum og biðja hana hjálpa mær við tí. Eg skal viðganga, at eg kendi meg eitt sindur hjálparleysan ta fyrstu tíðina. Ringast var fyra, fimm fyrstu mánaðarnar, men tað gekk framá við hjálp frá ymskum, t.d. Robert Mc. Birnie, sum kom her fyrri at læra meg málið. Eg skrivaði niður nøvnini á ymskum lutum og kom so við og við eftir at tosa so dánt. So legið tað ljóðar, so kemur tað meir enn so fyrri at orð, eg hoyri her á føroyskum, eru at finna í indverska málinum, bert í øðrum týðningi. Orð, sum pabba og mamma eru eisini at finna í indverskum. Týðningurin er øðrvísi, pabba merkir abbi og mamma merkir omma.

Læknaviðurskiptini

Um hvussu viðurskiptini í Vági eru at virka undir sum lækni sigur Patil:

— Okkum hevur dámað sera væl her, fólk eru fitt og ótt at koma í samband við, men tað skal ikki dyljast, at her er nakað strævið. Nú kom eg her á plássið sum fremmandur og ikki havt nakað til at taka uttan um arbeiðið. Men um føroyingur sat í starvinum, var helst tørført hjá honum at hava nokur fritíðaráhugamál, so mikið nógv er at gera. Í mínum læknadomi eru 2.800 fólk og rokkur hetta úr Sumba til Hovs.

Munur á

— Nú hava tygum roynt at verið lækni í Indiu og somuleiðis í Vági. Er nakar munur á tí?

— Ja, her stórir munur á. Eisini, hvussu tey sosialu viðurskiptini eru skipað. Í Indiu eru ongar sosialar skipanir, sum tryggja fólk ávís rættindi, tá sjúka berst á. Alt er á privatum hondum — eisini læknar og aðrir heilsustovnar. Tað er

munandi betri í Føroyum, har tað ikki er neyðugt at hyggja eftir pengapunginum, áðrenn tú fert til lækna.

— Heldur hetta fólk frá at fara til lækna?

— Ja, tað er einki at ivast í, men í nógvum førum noyðast vit sjálvir at spæla javnaðarmenn.

Um ein maður, sum hevur nógmikið av peningi kemur til mín, taki eg meg vællantan fyrri arbeiðið. Hinvegin, um ein, sum ikki hevur pengar, kemur, so kann eg ikki taka tað sama frá honum — kanska hevur hann als einki at gjalda við. Soleiðis er neyðugt at gera í einum landi, har sosialu skipanirnar ikki eru eins góðar, sum t.d. her í Føroyum.

— Er lættari at vera lækni í Føroyum enn í Indiu?

— Tá tú í Føroyum verður settur sum lækni, kemur tú til eitt vælútbýgt læknahøli. Øll amboð, sum neyðug eru, eru til staðar. Soleiðis er ikki í Indiu. Har skalt tú sjálvur útvega tær tey neyðugu amboðini, neyðugt høli, og annars alt tað sum skal til.

Skal gera klinikk í Indiu

— Tá tygum nú fara úr Føroyum og aftur til Indiu at virka sum lækni, hvat

— Tá tú í Føroyum verður settur sum lækni, kemur tú til eitt vælútbýgt læknahøli. Øll amboð, sum neyðug eru, eru til staðar. Soleiðis er ikki í Indiu, har skalt tú sjálvur útvega alt, sum skal til

hava tygum so í umbúna?

— Eg havi sum sagt verið í Føroyum í sjey ár sum kommunulækni, og havi ikki virkað sum skurðlækni. Hesum havi eg fyrr arbeiðið við og ætli eisini at halda fram við tí, tá eg komi heimaftur. Eg skal hava eina klinikk, har pláss verður fyrri umleið 19 sjúklingum og har fari eg serliga at virka sum lækni fyrri børn og kvinnur. Orsøkin til, at vit nú fara, er, at hetta er besta árstíðin í Indiu. Eisini eru børnini vorðin so mikið gomul — onnur av gentunum gongur í skúla — so vit halda best vera at fara hiðani nú.

— Fara tit nú aftur til Indiu haðani tit komu?

— Jú, til sama statin, men ikki sama býin. Býurin eitur Bangalore, í Suðurindiu, og búgva uml. 3 milljónir fólk har.

Sum vit tosaðu um fyrr, so eru viðurskiptini í Indiu ikki tey somu, tá ein skal byrja at virka sum lækni. Tað fyrsta, sum eg má gera, er at fáa mær eitt høli og útvega amboð.

Nokur av sertólunum eigi eg tó frammanundan og tey taki eg við mær.

— Hvussu dámar tykkum nú at fara heimaftur?

— Okkum dámar sjálvandi væl at koma heimaftur, men vit koma at missa nógv. Okkum hevur dámað sera væl her í Vági, og vit koma at sakna øll tey, sum vit hava verið saman við. Serliga ringt er tað hjá báðum gentunum. Eldra gentan hevur gingið í skúla í trý ár og er rættiliga fallin til her. Hon dugir tó indverskt mál, men hin yngra, sum er trý ára gomul, dugir bert føroyskt. At ferðast millum Føroyar og Indiu er bæði dyrt og eitt sindur trupult. Ferðaseðilin fyrri ein aftur og fram kostar einar 11.000 krónur, men einki er at ivast í, at vit koma aftur hendarvegin at ferðast um eini fimm ár. Verforeldrini hjá mær vóru her í Føroyum og vitjaðu okkum á sumri 1975 og dámdu teimum somuleiðis ógvuliga væl, sigur Patil lækni í viðtali við Sosialin.

Læknafrúan í Vági, til mal

Tann eldra dótturin Paval saman við tveimum vinkonum í Vági. Maurin og Juttu. Hóast Paval einans er sjey ára gomul, gongur hon í triðja flokki, tí í Indiu fara børnini í skúla fimm ára gomul, so foreldrini hildu tað vera rættast, at Paval eisini byrjaði skúlagongdina í tí aldrinum